

MACHETA 3

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale		
Codul ADER și denumirea proiectului:	ADER 5.2.1. - Cercetări privind perfecționarea sistemului de monitorizare, prevenire și control a principalelor boli bacteriene și dăunători de carantină care afectează producerea cartofului în România, <i>Clavibacter</i>, <i>Ralstonia</i>, <i>Synchytrium endobioticum</i>, <i>Dithylenchus</i> sp	
Denumire conducător de proiect	Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare pentru Cartof Târgu Secuiesc	
	Adresa de contact (telefon, e-mail, adresa poștală, CUI, cont):	Str. Orbán Balázs, nr. 15, Loc. Târgu Secuiesc, Jud. Covasna, Cod poștal 525400; CUI RO 14829298, cont nr. RO31TREZ25720G332000XXXX - Trezoreria Târgu Secuiesc
	Director (nume și prenume, telefon fix și mobil, e-mail):	Dr. ing. Mike Luiza 0267363755 / 0744307599; e-mail: scdcts@gmail.com
	Contabil șef (nume și prenume, telefon fix și mobil, e-mail):	Ec. Bardocz Ildikó 0267363755 / 0753100544; e-mail: scdcts@gmail.com
	Director de proiect (nume, prenume, telefon fix și mobil, e-mail):	Dr. ing. Baciuc Anca - Mihaela 0267363755 / 0751045873; e-mail: anca.mihab@gmail.com
Denumire partener 2	Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Cartof și Sfeclă de Zahăr Brașov	
	Adresa de contact (telefon, e-mail, adresa poștală, CUI, cont):	Tel.: 0722320593 / Fax: 0268-476608, icpc@potato.ro , Str. Fundaturii nr. 2 cod -postal 500470, Brașov, CUI RO 18923009, RO34 TREZ1315069XXX006701 deschis Trezoreria Municipiului Brașov
	Director general (nume și prenume, telefon fix și mobil, e-mail):	Dr. ing. CHIRU Sorin Claudiu 0268 474647 / 072335837; e-mail: sorin.chiru@potato.ro
	Director economic (nume și prenume, telefon fix și mobil, e-mail):	Ec. VULCU Nicolae telefon fix: 0268 476795; 0723396289; e-mail: nicolae.vulcu@potato.ro
	Responsabil de proiect (nume, prenume, telefon fix și mobil, e-mail):	Dr. ing. Hermeziu Manuela 0268 474647 / 0746164185; e-mail: hermeziu@gmail.com
Anul începerii proiectului: 2019 Anul finalizării proiectului: 2022 Durata (nr. luni): 38		

(anexă la procesul verbal de avizare internă nr. 742 / 25.10.2019)

Avizat,

De acord,

Comisia de monitorizare

DIRECTOR PLAN SECTORIAL

Daniela Paula URSU

PREȘEDINTE: Alexandru PAICA

MONITOR TEHNIC: Filofteia MANOLE

MONITOR ECONOMIC: Mircea Dan COSTACHE

RAPORT DE ACTIVITATE AL FAZEI I / 29.10.2019

Contractul nr.: 5.2.1. / 19.09.2019

Proiectul 5.2.1: Cercetări privind perfecționarea sistemului de monitorizare, prevenire și control a principalelor boli bacteriene și dăunători de carantină care afectează producerea cartofului în România, *Clavibacter*, *Ralstonia*, *Synchytrium endobioticum*, *Dithylenchus* sp.

Faza: I / 29.10.2019

Termen: 29.10.2019

1. Obiectivul proiectului:

- Elaborarea unei strategii pentru monitorizarea și controlul suprafețelor de cartof contaminate cu organisme de carantină la nivel de parcelă conform hărților APIA;
- Elaborarea și implementarea de metodologii noi pentru prelevare de probe și testare, în vederea depistării prezenței / absenței organismelor de carantină fitosanitară la cartof într-o perioadă mai scurtă de timp.

Obiectivele specifice ale proiectului:

- Stabilirea suprafeței contaminate / organism de carantină, în exploatațile autorizate pentru producerea cartofului pentru sămânță;
- Testări privind toleranța liniilor noi de cartof la nematozii cu chiști și râia neagră în vederea omologării;
- Îmbunătățirea metodelor de laborator privind identificarea absenței / prezenței organismelor de carantină în probele de sol și tuberculi la cartof.

Obiective măsurabile:

- grafice de prelevare probe și testare pentru fiecare organism de carantină cu perioade bine stabilite și evitarea blocajelor în valorificarea producției;
- ghiduri de specialitate;
- broșuri și pliante pentru implementarea rezultatelor
- manual de prezentare "Organisme de carantină la cartof".

2. Rezultate preconizate pentru atingerea obiectivului:

- ✓ Optimizarea și modernizarea sistemului de producere a cartofului pentru sămânță din categorii biologice superioare.
- ✓ Norme metodologice pentru organizarea producerii / multiplicării, prelucrării și comercializării cartofului pentru sămânță și eliminarea riscului de contaminare cu organisme de carantină;
- ✓ Tehnologia de prelucrare a cartofului pentru sămânță în condiții de siguranță fitosanitară cu consum redus de energie;
- ✓ Creșterea eficienței economice în producerea și prelucrarea cartofului pentru sămânță din categorii biologice superioare.
- ✓ Pliante, elemente de transfer și consultanță.

3. Obiectivul fazei:

- Stabilirea suprafeței contaminate / organism de carantină, în exploatațile autorizate pentru producerea cartofului pentru sămânță;
- Elaborarea modelului experimental pentru depistarea nematozilor

4. Rezultate preconizate pentru atingerea obiectivului fazei:

- Raport de cercetare privind situația actuală laboratoarelor de testare a organismelor de carantină;

- Elaborarea Listei cu suprafețele carantinate cu organisme de carantină
- Elaborarea modelului experimental pentru depistarea nematozilor

Activități prezentate pentru atingerea obiectivului fazei I / 29.10.2019:

Anul	Denumire fază	Parteneri implicați	Rezultate	Elem. de monitorizare
2019	Activitate 1.1 Studii privind situația laboratoarelor de testare a organismelor de carantină fitosanitară la cartof	CP	Situația actuală laboratoarelor de testare a organismelor de carantină	Raport de cercetare
2019	Activitatea 1.2. Identificarea suprafețelor carantinate cu organisme de carantină fitosanitară la cartof în zonele favorabile cultivării cartofului	CP P ₂	Lista suprafețelor carantinate cu organisme de carantină	Raport de cercetare
2019	Activitatea 1.3. Studiu documentar, identificarea de metode rapide de detectare a prezenței nematozilor. Achiziție de logistică și dotare aparatură de laborator	CP P ₁ P ₂	Model experimental pentru depistarea nematozilor	Studiu documentar privind metodologia rapidă de detectare a prezenței nematozilor

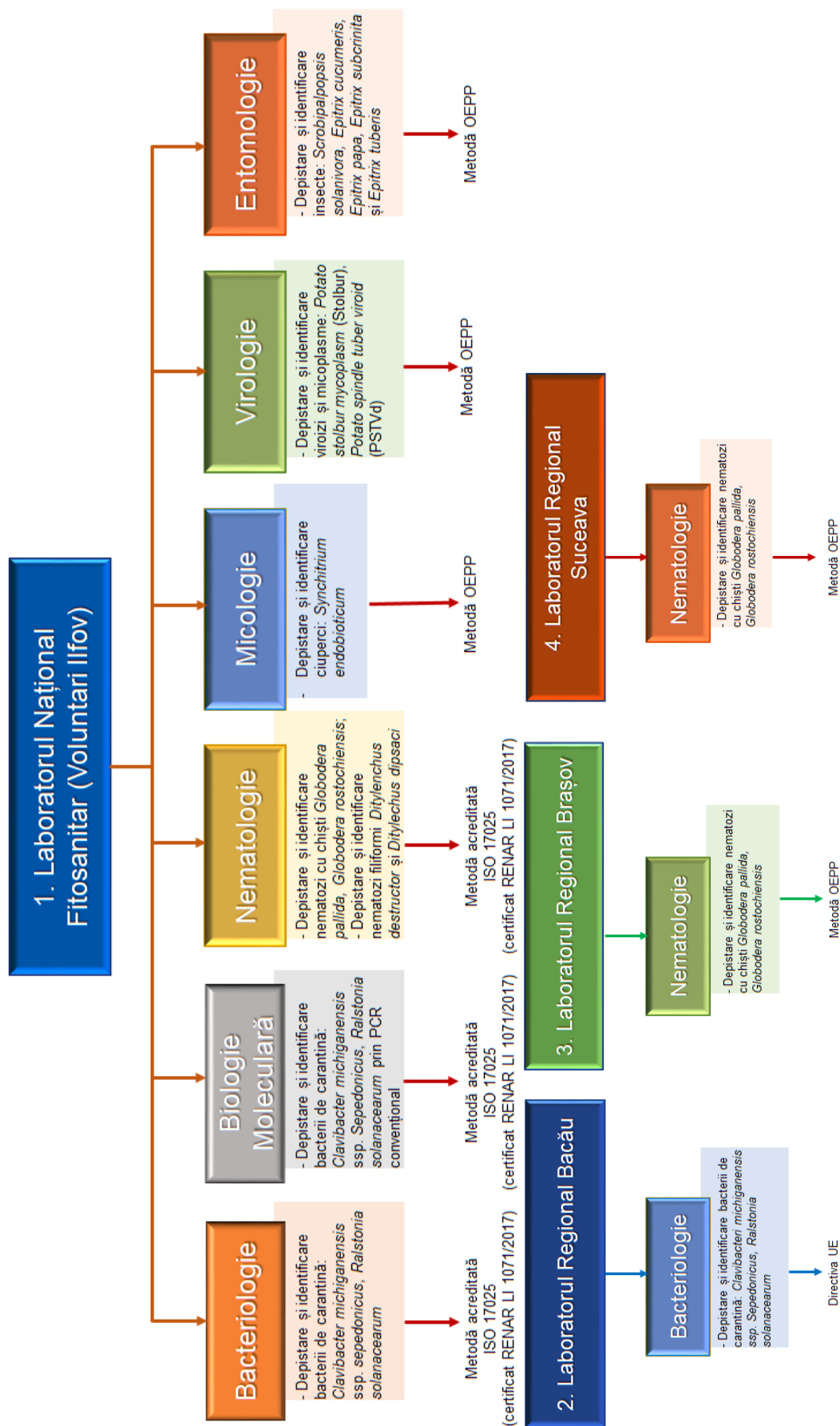
5. Rezumatul fazei: (maxim 5 pagini) și lucrarea în extenso – activități efectuate / rezultate obținute / costuri față de Planul de realizare propus.

Activitatea 1.1: Studii privind situația laboratoarelor de testare a organismelor de carantină fitosanitară la cartof

Pentru realizarea acestei activități colectivul de cercetători implicați au pornit de la analiza Programului de monitorizare a organismelor de carantină dăunătoare cartofului, elaborat de agenția Națională Fitosanitară, și au acționat pentru:

- 1) identificarea respectării măsurilor obligatorii privind organismele de carantină în unitățile de cercetare, specializate în cultura cartofului conform pct.16.3; 16.4; din Anexa IV, Partea A, Secțiunea II din HG 563/2007.
- 2) identificarea laboratoarelor acreditate conform normei ISO 17025/2005 pentru depistarea și identificarea organismelor de carantină la cartof.

La nivel național există 4 laboratoare specializate în testarea organismelor de carantină la cartof pentru agenții economici autorizați în producerea cartofului pentru sămânță, astfel:

Laboratoarele regionale comunică rezultatele analizelor către unitățile fitosanitare numai după primirea buletinului de confirmare a speciei de către Laboratorul Central Fitosanitar.

Materialul biologic creat în unitățile de cercetare, în fazele inițiale, nu este testat în aceste laboratoare.

Activitatea 1.2: Identificarea suprafețelor carantinate cu organisme de carantină fitosanitară la cartof în zonele favorabile cultivării cartofului

În prezent Autoritatea Națională Fitosanitară monitorizează următoarele suprafețe carantinate cu organisme de carantină la cartof, în zonele favorabile culturii cartofului:

- 17,4 ha **cartof sămânță** infestate cu *Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus* în județul Brașov, anul carantinării 2018;
- 4,74 ha **cartof consum** infestate cu *Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus* din care 2,44 ha în județul Covasna, 2 ha în județul Hunedoara, 0,02 ha în județul Neamț și 0,28 ha în județul Suceava, anul carantinării 2018;
- 61,19 ha **cartof sămânță** infestate cu *Globodera* spp., din care 39,19 ha în județul Covasna și 22 ha în județul Harghita, carantinate în perioada 2015 - 2018.

Măsurile de control care sunt mai mult sau mai puțin extinse și care au succes în controlul nematozilor cu chiști ai cartofului sunt:

- rotația cartofului;
- cultivarea de soiuri de cartofi rezistente sau tolerante;
- folosirea nematocidelor;
- folosirea de culturi capcane;
- controlul integrat;
- controlul biologic.

Controlul integrat este mai greu de atins pentru *Globodera pallida* Stone decât pentru *Globodera rostochiensis* Wollenweber.

Activitatea 1.3: Studiu documentar, identificarea de metode rapide de detectare a prezenței nematozilor. Achiziție de logistică și dotare aparatură de laborator

A fost elaborat un studiu documentar în care sunt descrise organismele de carantină la cartof și sunt prezentate metodele de detectare a prezenței nematozilor.

6.Rezultate, stadiul realizării obiectivului, concluzii și propuneri pentru continuarea proiectului:

În urma studiilor efectuate au fost identificate laboratoarele specializate în testarea organismelor de carantină la cartof astfel:

- Laboratorul Național Fitosanitar Voluntari Ilfov;

- Laboratorul Regional de Nematologie Braşov;
- Laboratorul Regional de Bacteriologie Bacău;
- Laboratorul Regional de Nematologie Suceava;
- Centrul de Cercetări Agricole Pojorâta

Suprafeţele carantinate cu organisme de carantină la cartof, în zonele favorabile culturii cartofului:

- 17,4 ha **cartof sămânţă** infestate cu ***Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus*** în judeţul Braşov;
- 4,74 ha **cartof consum** infestate cu ***Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus*** din care 2,44 ha în judeţul Covasna, 2 ha în judeţul Hunedoara, 0,02 ha în judeţul Neamţ şi 0,28 ha în judeţul Suceava;
- 61,19 ha **cartof sămânţă** infestate cu ***Globodera*** spp., din care 39,19 ha în judeţul Covasna şi 22 ha în judeţul Harghita.

Decarantinarea acestor suprafeţe se află în atenţia Unităţilor fitosanitare, care monitorizează periodic respectarea măsurilor impuse pentru evitarea riscurilor de contaminare şi răspândirea organismelor de carantină de către utilaje şi personalul care le deserveşte.

Solicităm ca măsură obligatorie la agenţii autorizaţi în producerea cartofului pentru sămânţă construirea unor rampe pentru spălarea şi dezinfectarea maşinilor şi utilajelor care se deplasează în câmp şi vin în contact cu suprafeţe necontrolate, posibil contaminate.

Realizarea cu success a activităţilor următoare are la bază o colaborare strânsă între unităţile de cercetare partenere, unităţile fitosanitare judeţene şi Laboratorul Central Fitosanitar.

Testarea materialului biologic de cartof creat în ţară transmis în reţeaua ISTIS în vederea omologării pentru stabilirea unor caractere de toleranţă la organismele de carantină este obligatorie şi constituie o prioritate pentru acest proiect.

Se va elabora o nouă metodologie şi se vor stabili locaţii pentru aceste determinări în laboratoare în care există surse de infecţie (ex. Pojorâta pentru râia neagră, Făgăraş sau Joseni pentru nematozi).

DIRECTOR,

Dr. ing. Luiza MIKE

CONTABIL ŞEF,

Ec. Bardocz Ildiko

DIRECTOR PROIECT

Dr. ing. Anca BACIU